

Nižší soudy právem považují žalovanou stranu za povinnou k náhradě škody, třebaže se mylně dovolávají ustanovení § 1313 písm. a) obč. zák. Toto ustanovení předpokládá škodu způsobenou při plnění, jímž byl někdo povinen poškozenému. Toho v souzeném případě nebylo, neboť žalovaná strana prováděla stavební práce, při nichž ke škodě došlo, pro sebe, nikoli pro žalobce. Povinnost její k náhradě však spočívá na ustanovení § 14 zákona ze dne 22. července 1919, čís. 438 sb. z. a n., podle něhož vřeužitečné elektrické podniky tam uvedené, — předpokladu procesního soudu, že jím jest i žalovaná strana, nebylo žádnou ze stran odporováno — jsou povinny nahraditi každou újmu vzniklou povolením užívacích práv a jich výkonem, zvláště pak zřízením elektrických děl, jich udržováním, změnou a odstraněním, nevznikla-li újma ta vinou toho, kdo má nárok na náhradu. Tento důvod stačí k povinnosti žalované strany k náhradě škody a netřeba se proto zabývatí otázkou zavinění žalované strany. Na povinnosti žalované strany k náhradě škody nemění nic, že pachtýř František Š. neopatřil náležitě rostliny, které po oznámení o započetí stavby věže a k vyzvání osob při stavbě účastněných vyryl a které pak zmrzly. Pachtýř nebyl bez dalšího zástupcem žalobcovým, jeho zmocnění nebylo tvrzeno, oznámení stavby a vyzvání učiněné pachtýři nemá účinku proti žalobci a nemůže nahraditi oznámení a vyzvání, jež se mělo státi k němu. Škoda vzniklá nenáležitým opatřením vyrytých květin jeví se jako následek jednání a opomenutí jak orgánů stavbu věže provádějících, tak i pachtýře a vznikla při provádění díla strany žalované a žalovaná jest proto povinna náhradou za celou škodu. Žalobci nelze přičítati zavinění, že ani pro opatření vyrytých květin nic neučinil, an podle zjištění nižších soudů nebyl vyrozuměn tak včas, by účelně mohl zaříditi, čeho by bylo potřebí.

Čís. 12242.

V tom, že prodatel odebral kupiteli věc prodanou s výhradou vlastnictví, ježto kupitel neplatil, jest ustoupení od kupní smlouvy, vzal-li prodatel věc zpět, neujednav s kupitelem něco jiného.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1932, Rv I 1374/31.)

Žalobě o zaplacení kupní ceny za řezací stroj o b a n i ž š í s o u d y vyhověly.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Jest prokázáno, že žalobkyně, prodávši žalovanému řezací stroj na splátky a vyhradivši si k němu vlastnické právo až do úplného zaplacení kupní ceny, stroj žalovanému odebrala prostřednictvím svého zástupce, poněvadž žalovaný na stroj nic neplatil. Jest také prokázáno, že zástupce žalující firmy vzal řezací stroj k sobě do úschovy a že při odebrání se žalovaným nic neujednal. Nižší soudy, vycházejíce z tohoto zjištěného skutkového děje, mají za to, že z prokázaných okolností nelze

usouditi na vůli stran zrušiti kupní smlouvu. Vyhradila-li si však žalobkyně vlastnictví na prodaném řezacím stroji až do úplného zaplacení kupní ceny, opravňuje ji tato výhrada vlastnictví, aby při prodlení s placením od smlouvy ustoupila (srovnej v témž smyslu judikát Rv I 1795/27 vídeňského nejvyššího soudu čís. 246 a rozhodnutí čís. 7674 sb. n. s.). Když pak žalobkyně žalovanému řezací stroj odňala, poněvadž zůstal se smluvenými splátkami pozadu, bylo tím, jak ve shora uvedených rozhodnutích, na něž se odkazuje, bylo blíže odůvodněno, nejdůležitější ustanovení kupní smlouvy odstraněno, neboť při úvěrových a splátkových obchodech klade kupitel rozhodnou váhu na držbu věci a prodatel jest uzavřením smlouvy s tím srozuměn. Nazpět požádáním věci odpadla nejpodstatnější část kupní smlouvy, z čehož při nedostatku jiného projevu vůle plyne, že jest v tom ustoupení od kupní smlouvy. Vývody žalobkyně v dovolací odpovědi, že výhrada práva vlastnického dává prodávajícímu právo, když kupitel své platební povinnosti nedodrží, prodané zboží před dalším zneužitím zabezpečiti tím, že zboží převezme do své úschovy a vydá je kupujícímu, až splní smluvní závazky, takže převzetí zboží za takových okolností a jen z bezpečnostních důvodů neznamena zrušení smlouvy, nemají ve spisu opory, poněvadž k odnětí řezacího stroje za účelem jakéhosi zajištění žalobkyně podle smlouvy oprávněna nebyla. Ustoupila-li tedy žalobkyně od kupní smlouvy, nemůže se domáhati zaplacení kupní ceny.

Čís. 12243.

Příhodu v dopravě nelze spatřovati v tom, že strojuvůdce nedal znamení píš'álo u pískacího kolíku takovou silou a po tak dlouho, jak bylo nutno k upozornění povozů přibližujících se ke trati.

Při drahách nižšího řádu může býti upuštěno od bezpečnostních opatření předepsaných provozovacím železničním řádem, pokud to dopouštějí zvláštní poměry. Změnily-li se tyto poměry tak, že dosavadní bezpečnostní opatření nejsou postačitelná a účelná, je správa dráhy povinna zjednatí nápravu. Nestačí jakákoliv změna dosavadních poměrů, nýbrž jen taková, která ohrožuje bezpečnost osob ve větší míře, než dosud. Zdvojnásobením železničního provozu a silniční dopravy nezvýšilo se nebezpečí přejezdu pro osoby dopravované v o z i d l y t a ž e n ý m i z v í ř a t y.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1932, Rv I 1671/31.)

Žalobcův povoz byl zachycen vlakem na přejezdu místní dráhy nechráněném závorami. Žalobní nárok na náhradu škody proti dráze uznal procesní soud prvního stádu důvodem po právu, o d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Dovolání, pokud se opírá o dovolací důvod § 503 čís. 4 c. ř. s., nelze upříti oprávněnost. Předně nelze přisvědčiti žalobcovu názoru, projevenému v dovolací odpovědi, že jde o příhodu v dopravě ve smyslu § 1